

Waarschuwing

Voor ik begin aan het onvoorstelbare verhaal over Mats, moet ik je eerst dringend waarschuwen. Het is een ongeloofelijk verhaal, dat geef ik direct toe, maar het is allemaal écht gebeurd. Niets is verzonnen. Geen letter heb ik uit mijn duim gezogen. Nog niet het haakje van een komma. Ik heb alleen maar woord voor woord opgeschreven wat mij is verteld, door iemand die het van dichtbij heeft meegemaakt.

Omdat het allemaal waargebeurd is, zou het ook zomaar nóg een keer kunnen gebeuren. En ik zou niet graag willen dat het jou ook overkwam. Dus hoe graag je Mats misschien ook wilt nadoen... probeer het alsjeblieft niet thuis uit!

Ik zei net: ik moet je waarschuwen. En dat móet ik ook echt. Ik heb het onze koning beloofd, met de hand op mijn hart. Hij zei letterlijk:

'Zonder waarschuwing aan het begin mag het boek niet verschijnen. Geen sprake van. Dat zou simpelweg te gevaarlijk zijn voor alle kinderen in ons land. Het zou ook hopeloze problemen geven op onze wegen.'

Goed. Je bent gewaarschuwd. Laten we beginnen.

Ik heb het niet gedaan

‘Hé, hallo! Welkom bij een nieuwe video van Wannes’ Wagen Weetjes. Leuk dat je kijkt! Mijn naam is Wannes en vandaag ga ik je weer alles vertellen over de geheimen onder de motorkap. Wat ik je laat zien, is heel bijzon...’

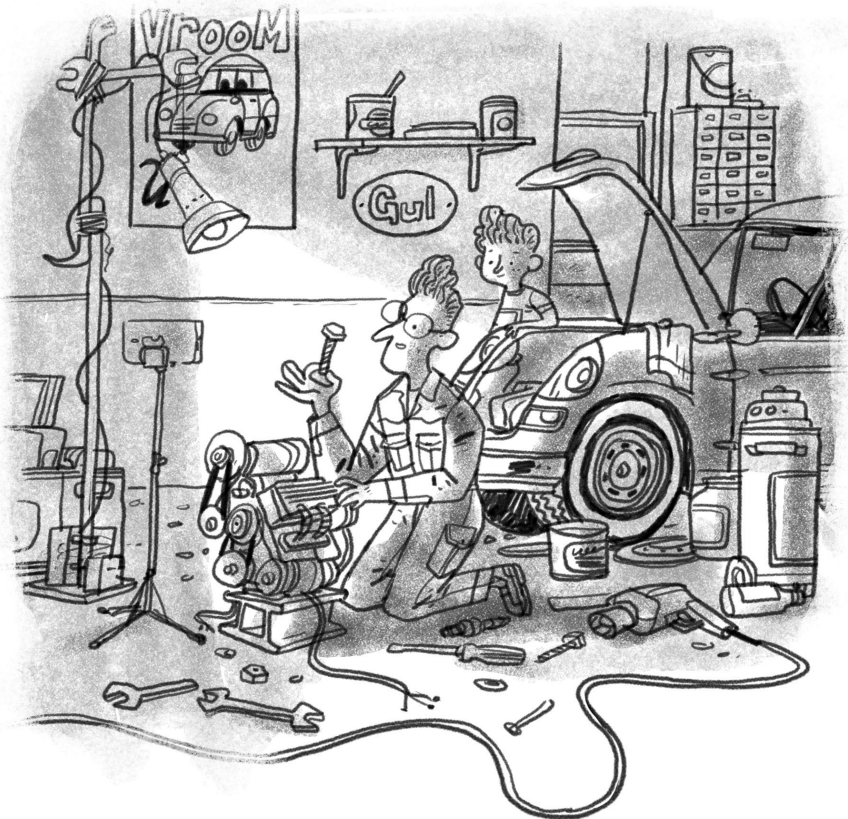
Mats zette de video van zijn vader op pauze. Nu het beeld stilstond, kon hij Wannes’ gezicht goed bekijken – het gezicht dat hij al zó lang niet meer in het echt had gezien. Zijn vader had vrolijke krullen en een mond die van lachen hield. Maar dat was toen alles nog goed ging. Hij droeg een rode overall vol olievlekken, zoals dat hoorde bij een automonteur. Daar moest hij goed op letten, als hij hem straks ging naschilderen.

Zijn vader maakte elke week een nieuwe video voor zijn eigen YouTube-kanaal. Daarin legde hij precies uit hoe een auto werkt én hoe je hem moet

repareren, als hij eventjes niet meer werkt. Mats was erbij als zijn vader zichzelf filmde, tussen alle losse boutjes, moertjes en tandwielen vol smeerolie, in zijn werkplaats. Er stonden uit elkaar geschroefde sportwagens op houten kratjes, in de hoek lag een enorme stapel oude autobanden en overal slingerden ontwerptekeningen rond. Alsof iemand opzettelijk een volle gereedschapskist omver had gekieperd.

‘Ik weet wat je denkt, Mats,’ zei zijn vader, ‘maar dit is geen rommel, dit is een werkplaats vol mogelijkheden!’

Hij raapte een piepklein moertje van de grond

en veegde het schoon met zijn duim. ‘Kijk,’ zei hij, ‘precies zo’n minimoertje heb ik gisteren nog gebruikt voor een superuitvinding.’

‘Wat dan?’ Het moest wel iets geweldigs zijn, want zijn vader was niet zomaar een automonteur, maar een hele goede.

‘Een zelfdenkende veiligheidsgordel! Die klikt meteen om je middel vast zodra je in de auto stapt. Slim hè!’

‘Gaaf hij ook vanzelf weer los?’

‘Zeker weten! Als je fluit gaat-ie open.’

‘En die?’ Mats wees naar een oude ruitenwisser, met een vreemde rubberen zwabber.

‘Tja... wat zullen we daar eens van maken?’

‘Misschien een automatische vogelpoepafveger, voor op het dak van een sportauto?’

‘Maar natuurlijk! Wat een fantastisch idee! Een schijtschuiver!’

‘Een kakkrabber!’ zei Mats.

Zijn vader gaf hem een knipoogje. ‘Weet je, Mats... alles wat je kunt bedenken, kun je maken! Als we straks klaar zijn met de video, wil ik je nog iets anders laten zien. Je zult je ogen niet geloven.’

‘Een uitvinding?’ Mats werd nu wel heel nieuwsgierig.

‘Je mag het aan niemand vertellen,’ zei zijn vader, ‘het is nog geheim.’ Hij begon te fluisteren. ‘Mats,

ik heb een auto ontworpen die je helemaal zelf kunt bouwen. Met z'n tweeën. En jij mag me helpen. Maar nu eerst... YouTube!

Toen had zijn vader de camera aangezet en een nieuwe video van Wannes' Wagen Weetjes opgenomen.

'Wat ik je laat zien, is heel bijzonder. We gaan vandaag de pomp voor de koelvloeistof repareren. Als die niet goed werkt, raakt je motor oververhit. Een verdraaid lastig klusje. Sommige dingen kun je niet alleen. Dan moet je gewoon even iemand om hulp vragen.'

Het was de zevende video die zijn vader had gemaakt. Dat was nu al meer dan een jaar geleden. En nummer acht kwam er niet. Tenminste: voorlopig niet. Want zijn vader zat in de gevangenis. En als je vastzit achter ijzeren tralies, kun je lastig YouTube-video's opnemen in je werkplaats.

Waarom zijn vader in een cel zat, wist Mats niet. Had hij iets ergs gedaan? Mats kon het niet geloven. Hij zou iets hebben gestolen, maar wat? Het was een geheim dat Mats niet kende. Er werd van alles gefluisterd, maar niemand zei hardop wat er nou echt was gebeurd. Zijn moeder wilde er niet over praten. Toen hij het haar vroeg, streek ze hem

zachtjes door zijn haren. ‘Lieve Mats,’ zei ze, ‘ik vind het zelf ook moeilijk te geloven, maar hij zal toch niet voor niets gearresteerd zijn?’ Mats snapte er niks van. Zijn vader was toch geen dief? Maar waarom zat hij dan tóch vast, in een donkere cel, achter een dikke, loden deur?

Mats zou het hem zelf vragen. Overmorgen. Op de enige dag van het jaar dat zijn vader in de gevangenis bezoek mocht ontvangen: zijn verjaardag. Mats kon bijna niet wachten. Zijn moeder zou hem ’s ochtends brengen. Ze moesten vroeg op, want het was bijna twee uur rijden en het bezoekuur begon ’s ochtends al om halftien.

Zijn vader werd streng bewaakt. Vorig jaar mocht Mats hem niet eens knuffelen. Toen ze elkaar eventjes omhelsden, zei zijn vader vlug: ‘Ik heb het niet gedaan, Mats. Echt niet.’

Meteen kwam er een bewaker aan, met een norse blik. ‘U mag alleen een hand geven, meer niet.’

‘Ze zijn bang dat je een ijzerzaag voor mij meesmokkelt, onder je jas,’ zei zijn vader en hij schudde verdrietig zijn hoofd. ‘Ze denken vast dat ik ermee ontsnap. Of iemand iets aandoe.’

Dus gereedschap cadeau geven voor zijn vaders verjaardag, dat kon niet. Maar gelukkig had hij iets bedacht. Iets wat wél mocht: monteurs hebben altijd een grote zakdoek in hun overall, om de vetti-

ge smeerolie van hun handen te vegen. Of ze binden zo'n zakdoek om hun hoofd als een bandana, wanneer ze op hun rug onder een auto aan het werk zijn. Het zou zijn vader cool staan. Een beetje als een stoere rapper. En iemand verwonden met een zakdoek, daar zouden ze in de gevangenis vast niet bang voor zijn.

Uit een oud kussensloop had hij een lap stof geknipt. Groot genoeg voor een flinke zakdoek. De verf lag al klaar op de keukentafel. Hij vulde een hoog limonadeglas met water, om zijn kwasten in schoon te maken, en ging aan het werk. Een portret van zijn vader zou hij op de zakdoek schilderen: Wannes in zijn werkplaats, met Mats ernaast.

Hij scrolde de YouTube-video nog een stukje verder. Zijn vader deed alsof hij met zijn handen een sportauto van de grond tilde.

'Ai! Veel te zwaar! Maar daar heb ik een truc voor: als je bij een reparatie iets zwaars moet optillen, kun je een rolkrik gebruiken. Dat is een hefboom op wiel-tjes. Daarmee zet je kracht alsof je een reus bent.'

Was ik zelf ook maar wat groter, dacht Mats. Hij was de kleinste van de klas en zelfs nog kleiner dan sommige kinderen die twee klassen lager zaten. Hij haatte het. Daarom liep hij stiekem altijd een

beetje op zijn tenen als hij met zijn vrienden voetbalde op het schoolplein.

Op school had hij nooit verteld over de video's van Wannes, bang dat ze zijn vader zouden uitlachen.

Intussen had hij zijn vrienden al een tijd niet meer gezien. En ook het voetballen was voorbij. Een week nadat zijn vader naar de gevangenis werd gebracht, was Mats verhuisd naar een andere stad. En nu woonde hij samen met zijn moeder in de dure villa van haar nieuwe vriend: oom Windolf.

Klik!

Mats hoorde de grote voordeur opengaan. Nog geen twee tellen later klonk het:

Klats!

Hij herkende het geluid van de sleutelbos die op het antieke kastje in de marmeren hal van de villa werd gesmeten. Meteen wist hij wie er thuiskwam: de man met het dunne snorretje, voor wie je op je hoede moest zijn. De directeur van de autofabriek, die niet eens zijn echte oom was...

Mats luisterde naar de galmende voetstappen in de hal, die dichterbij kwamen. Voor hij adem kon halen, zwaaide de deur van de keuken al open.

Niet zo brutaal, jij!

‘Zit je nou alweer naar dat domme YouTube te kijken?’

Dat was het eerste wat oom Windolf zei toen hij de keuken binnenstormde. Hij smeed de deur achter zich dicht, zo hard dat het verfwater in Mats’ limonadeglas ervan trilde. Oom Windolf plukte aan de punten van zijn snorretje. Dat deed hij als hij boos was, en boos was hij bijna altijd.

Mats boog zich over zijn schilderwerk en deed net alsof hij niks hoorde. Hij was gek op YouTube. Het liefst zou hij de hele dag video’s kijken. Dat was de enige manier om te overleven, hier in deze villa vol glimmende kroonluchters, dure vazen en spullen die hij niet mocht aanraken.

‘Ik moest alleen eventjes iets opzoeken,’ mompelde hij.

‘Niet zo brutaal, jij! Of je kunt meteen een ander huis opzoeken!’ zei oom Windolf.

Zo ging het hier altijd. Voor hij het wist, kreeg hij op z'n lazer. Stil werkte hij verder aan de zakdoek. De overall van zijn vader had hij al helemaal ingekleurd met rode verf. Nu was het tijd voor de tandwielen in de werkplaats. Hij spoelde zijn kwast schoon en zag hoe het water in het limonadeglas roze kleurde.

‘Wat een verschrikkelijke rotzooi is het hier toch elke dag!’ zei oom Windolf. Hij hing de keukenhanddoek, die al keurig recht hing, nog een beetje rechter. Het zeppompje naast de kraan verschoof hij twee centimeter. ‘Mensen maken overal een troep van!’

Oom Windolf hield niet van mensen, en al helemaal niet van kinderen, en dan al helemaal niet van een kind dat zo nodig in zijn huis moest komen wonen.

Waar hij wél van hield, was:

- 1 Geld verdienen met zijn autofabriek
- 2 Opruimen
- 3 Nog meer geld verdienen

Zodra hij binnenkwam, liep hij eerst een halfuur door het huis te stampen, om alle losse spullen te verzamelen. Ondertussen siste hij iets als ‘smerige bende’ of ‘plakkerige kindertzooi’. Als je iets liet

rondslingeren wat hem niet beviel, gooide hij het zonder pardon weg. Zo was Mats al heel wat speelgoed kwijtgeraakt. Zijn mondharmonica, zijn technische Lego en zelfs de voetbalbeker die hij had gewonnen bij het schooltoernooi. Alles verdween in de prullenbak, als je niet oplette. En zelfs als je dat wél deed, was je nog de helft van je lievelingsspullen kwijt.

‘Verdarrie!’ zei oom Windolf. ‘Het is toch werkelijk niet te geloven...’ Hij bukte zich en raapte iets op van de blinkende keukenvloer.

Mats kon niet zien wat het was en zat doodstil op zijn stoel.

Langzaam kwam oom Windolf overeind. Tussen zijn duim en zijn wijsvinger hield hij een piepklein draadje van Mats’ zakdoek. Hij bestudeerde het walgend, alsof hij zojuist een giftige slijmworm had gevangen. ‘Ik loop hier maar de hele dag op te ruimen. En wat doe jij? Troep maken en naar die onnozele filmpjes koekeloeren!’

‘Je kunt er anders veel van leren,’ flapte Mats eruit – en hij had er meteen al spijt van.

‘Wat?! Iets leren van zo’n video? Laat me niet lachen! Vertrouw nooit wat je op een video ziet! Je wordt er wel dommer van, maar niet rijker.’

Mats boog zich nog verder over de zakdoek en hoopte dat oom Windolf niet over zijn schouder

zou meekijken. Vlug spoelde hij zijn gele kwast schoon. Het water in het limonadeglas kleurde helemaal oranje. Misschien kon hij zijn zinnen vanaf nu maar beter inslikken.

Maar oom Windolf ging door. ‘Wat is dat voor een lelijk lapje? Om je traantjes mee op te vangen?’

Mats kneep hard in zijn kwast.

‘Zit je soms weer van die onzinfilmpjes van je vader te bekijken? Dat heeft hem anders weinig opgeleverd, die sukkel van een nietsnut. Ja, een plek achter de tralies!’ Oom Windolf grinnikte om zijn eigen grapje. ‘Ik ben blij dat hij niet meer bij mij in de fabriek werkt. Ik had er alleen maar last van, van die prutser.’

Mats moest op zijn tong bijten om niets te zeggen. Het klopte dat zijn vader bij oom Windolf in de fabriek had gewerkt. Maar dat hij een prutser was, klopte niet. Vaak werd zijn vader ’s avonds nog speciaal naar de fabriek geroepen. Dan was hij nodig voor een moeilijke reparatie aan een sportauto – iets wat alleen hij kon.

‘Kijk naar mij,’ zei oom Windolf, die met zijn vingers een krulletje in de punten van zijn snorretje draaide. ‘Wat zie je? Precies! Een man met succes. Geweldig succes! En mijn succes wordt alleen nog maar geweldiger! Morgen rolt er een nieuw model sportwagen van de lopende band: de Windolf Fire-

ball X1. Daarmee gaat mijn autofabriek de wereld veroveren. Let maar op!’

Oom Windolf schoof met veel lawaai de stoelen rond de keukentafel recht en foeterde weer op de troep in huis.

Ineens zag Mats het: op een stoel lagen twee papieren tasjes, allebei met gouden letters van een deftige modewinkel. De tasjes waren van zijn moeder, die weer een duur truitje of een chic bloesje had gekocht. Ze was de tasjes vast vergeten. Als die hier op de stoel bleven liggen, zou oom Windolf ze zeker vinden en dan verdwenen ze met een boog in de prullenbak. Mats moest ze gauw weghalen.

‘Ik krijg dorst van al dat opruimen,’ zei oom Windolf.

‘Ik hoef niks,’ zei Mats.

‘Dat vroeg ik toch ook niet?’ zei oom Windolf, die zich omdraaide, op zoek naar een glas.

Vlug stond Mats op. Dit was zijn kans. Hij griste de tasjes mee, tilde een keukenstoel op en haastte zich naar de hal.

Jassen en tassen hoorden in de villa aan de kapstok en nergens anders, vond oom Windolf. Maar hij was niet van plan om lage haakjes op te hangen, zodat Mats er ook makkelijk bij kon. ‘Wat een belachelijke onzin!’ had hij gezegd, toen Mats er een keer om had gevraagd. ‘Ik kan het toch ook

niet helpen dat jý zo klein bent?’

Mats klom op de keukenstoel en hing de twee tasjes naast zijn eigen rugzak aan de kapstok. Bij de muur zag hij de lange, zwarte jas van oom Windolf hangen, als een vleermuis die stilletjes wachtte tot hij op jacht kon.

Een tijdlang bleef hij boven op de stoel staan en tuurde naar beneden. Zo voelde dat dus: groot zijn. De mensen keken niet meer op je neer en je kon overal makkelijk bij. Maar als dat betekende dat hij net zo zou worden als oom Windolf, dan bleef hij liever klein.

Op dat moment klonk er een vreselijk gehoest en gerochel uit de keuken, alsof er iemand stikte. Mats klom van de stoel en rende ermee terug.

Daar stond oom Windolf, kokhalzend boven het aanrecht. Hij greep naar zijn keel en spuugde in de gootsteen. Woest draaide hij zich om naar Mats. In zijn hand hield hij een leeg glas. Zijn mond was helemaal oranje. ‘Gatver!’ riep hij. ‘Dit is de aller-aller-allermerigste limonade die ik ooit van mijn leven heb geproefd!’

Die avond ging Mats vroeg naar bed, zonder te treuzelen. Hoe eerder hij sliep, hoe eerder het morgen was. En hoe eerder het morgen was, hoe eerder het ook weer overmorgen werd. Dan kon hij hier eindelijk weg, eindelijk op bezoek bij zijn vader.